

[Schmidt.]

vil dog indtrængende advare mod at søge Udveje kun i den ene Retning. Med England er det jo saaledes, at det følger stærkt autarkiske Tendenser, og disse autarkiske Tendenser gaar parallelt med det Ønske, enhver Englænder nærer om at fæstne det britiske Imperium. Derfor kan man konsekvent følge denne Linie, fordi man ogsaa formaar i dette store Omraade at forsørge sig selv. Man maa altsaa fra dansk Side regne med, at denne autarkiske Tendens, der stræber efter at forsyne sig selv, er tiltagende, og at man ikke viger fra den. De nyeste Efterretninger, vi har faaet, gaar jo ogsaa ud paa, at man maa regne med ikke blot 20, men 30 pCt. Nedskæring i den danske Tilførsel af Bacon. Det er altsaa ikke gode Udsigter.

Der er et andet stort Marked, som Danmark har, det næststørste, Tyskland. Ogsaa i Tyskland er der autarkiske Tendenser, men naar man nærmere følger den tyske Politik's Gang, vil man dog mærke, at man er blevet mere elastisk af den simple Grund, at man ikke som England med sit Imperium kan forsyne sig selv i alle Maader. Man er derfor afhængig af sine Omgivelser, og man er klar over, at den tyske Plan maa ligge i at arrangere sig med sine Naboer, baade til Sydøst og mest mod Sydøst, men ogsaa mod Nord og udligne sine Interesser med sine Naboer. Jeg mener, at man maatte kunne spore det ogsaa her i Danmark gennem de sidste Forhandlinger, man har haft angaaende Smøreksperten. Ogsaa med Hensyn til Kontingenteringspolitikken i det hele har det vist sig, at man ikke mere er saa stejl, som man var til at begynde med. Det maa derfor være rigtigst for Danmark at have sin Opmærksomhed henvendt paa denne Side. Det tyske Marked, som i Øjeblikket ikke tilnærmelsesvis spiller den samme Rolle som det engelske, vil i Længden, naar Købekraften kommer igen, være større end det engelske.

Det er meget uheldigt, naar Sagen ligger saaledes, at Danmark af psykologiske Grunde føler sig hindret i at vise den samme Fordomsfrihed overfor Tyskland som overfor England, og det forekommer mig ikke, at man viser den samme Fordomsfrihed. Det forekommer mig ogsaa, som om Indlemmelsen af Nordslesvig i det danske Rige ligesom virker hindrende i den Retning, og man er mere afvisende overfor Tyskland end mod England. Jeg siger, det er uheldigt. Det vilde være et klogere dansk Synspunkt at betragte Nordslesvig mere som et Bindeled mellem

Danmark og Tyskland. Jeg ser nok, at man ikke er helt blind for dette Synspunkt. Jeg tænker paa det kulturelle Omraade, hvor man mere og mere paa en forstandig Maade søger at ordne Forholdene og gør det paa begge Sider, men man er ikke fri for Fordomme ogsaa dér. De trænger sig ind i mange Spørgsmaal. Ellers vilde man vel have overladt til det tyske Mindretal i Aabenraa selv at bestemme Lederen af den tyske Kommuneskole. Ellers vilde man vel ikke have holdt fast ved, at svenske og norske Præster har friere Adgang til de danske Kirker end de tyske Præster i det tyske Mindretal, som lever indenfor det danske Rige. Jeg erkender dog, at til Trods for saadanne Ting — og dem gives der flere af — gaar det i den rigtige Retning paa dette Omraade.

Men naar vi kommer til det økonomiske Omraade, stiller man sig meget afvisende. Det beskedne Forsøg, der gjordes ved Hjælp af Valutacentralen, paa at faa en Samhandel mellem Nordslesvig og Flensborg foragedes man meget over, og naar Handelskammeret i Flensborg tog til Orde for at lette Forbindelsen mellem de to Landsdele, der var skilt ved den nye Grænse, tog man enten ikke Notits af det, eller man harmedes ogsaa over det og mærkede ikke, at man derved satte sig i Modstrid med de økonomiske Kendsgerninger og Nødvendigheder.

Vi fra det slesvigske Partis Side er gaaet videre end til at kræve visse Lettelser i Grænseforhold, vi har forlangt, at det tyske Marked blev aabnet for Nordslesvig. Det har man kaldt en grov Usømmelighed, men det er i Virkeligheden Udtryk for, at vi ikke frivilligt vil gaa Ruinen i Møde. Vi kender, hvad det tyske Marked betyder, kender det fra før og kender det endnu den Dag i Dag. Der er jo ikke en Familie i Nordslesvig, i det mindste ikke en tysk Familie, uden at den har familietilhørende ogsaa paa den anden Side, saa at man kan sammenligne, hvorledes Forholdene danner sig dér, og hvorledes de danner sig her. De ser, hvad det vilde betyde. Det er vel ikke saa urimeligt, at man har dette Ønske, at der aabnes en Adgang dér, som vilde skabe os andre Livsbetingelser, end vi nu har.

Nordslesvigs Nød er jo anerkendt ogsaa fra dansk Side, og det er vel ogsaa anerkendt, at dansk Politik har et stort Ansvar i den Retning, især ved Valutapolitikken, og den Afspærringspolitik, der er forbundet med Grænsedragningen, gør sit til det og har gjort sit til det. Det er en Kendsgerning, at den Kapital, som Nordslesvig en Gang ejede, har den ikke mere, den er